

## Nätverkande och inspiration för unga historieforskare

*Unga historieforskares sommar dagar  
i Helsingfors 14–16 augusti 2024*

I mitten av augusti arrangerade Finska Historiska Samfundet (*Suomen Historiallinen Seura*) en sommarskola för unga historieforskare (*Nuorten historiantutkijoiden kesäpäivät*) i Helsingfors. I fokus stod diskussioner om yrkesmässiga frågor som berör historiker och hur man som ung forskare kan navigera i karriären. Evenemanget samlade kring sextio doktorander och nydisputerade från universitet runtom i Finland. De tre dagarna var fyllda med inspirerande föredrag, paneldiskussioner och nätverkande i Helsingfors universitets utrymmen och i Vetenskapernas hus.

Keynote-föreläsningar hölls av docent Tanja Vahtikari och professor Marjaana Niemi, båda från Tammerfors universitet. Vahtikari talade om historikers metodologiska verktyg och speciellt om sådana grundläggande metoder som ofta förblir osynliga i det dagliga arbetet. Hon konstaterade att historiker tenderar att uppleva metoder som svåra att skriva om och att detta därför är något man ofta skjuter upp. Att tydligt skriva ut sina grundmetoder, såsom hur tolkning sker genom läsande och skrivande, kan däremot bära långt. Niemi föreläste i sin tur om temat gränsöverskridande historia, där fokus ligger på rörelser och möten över gränser. Föreläsningen var en viktig påminnelse om att man inte automatiskt bör se sitt forskningsobjekt som något exceptionellt eller isolerat fenomen kopplat till en viss plats. Genom att bredda perspektivet och göra jämförelser kan nya frågor öppnas upp.

Under sommarskolans utbildningssessioner diskuterades bland annat publicerande och vetenskapskommunikation. Under den första kvällen presenterade representanter för vetenskapliga förlag sin verksamhet och utgivning. Publicerande var även temat för den parallellsession som jag

valde att delta i under den andra dagen. Där diskuterades bland annat hur man kan tänka kring publicerandet av sin doktorsavhandling, hur man planerar ett temanummer för en tidskrift och vikten av att publicera brett. Under den sista dagens session diskuterades vetenskapskommunikationens former och strategier av professor, och ordförande för Förbundet för vetenskapspubliserings i Finland r.f., Pauliina Raento samt doktorand Lotta Vuorio från Helsingfors universitet.

Raento betonade vikten av att reflektera kring syftet med sin kommunikation och inom vilket område man strävar efter att påverka. Den bästa publiceringskanalen behöver därför inte alltid vara den mest ”prestigefyllda”, utan det är den tilltänkta målgruppen som bör styra. Vuorio berättade i sin tur om sin podcast *Menneisyyden jäljillä* och vad det projektet har gett henne som forskare. Hon konstaterade att podcaster är ett relativt billigt och enkelt sätt att nå en bred publik. Samtidigt har hon genom podcasten fått ett utökat kontaktnätverk och möjlighet att lära sig om ett brett spektrum av forskningsämnen.

Sommarskolans två paneldiskussioner gav ett brett perspektiv på hur man som ung historieforskare kan forma sin karriärväg och navigera i sin samhällliga roll. Den första panelen hade temat historieforskarens många karriärer och leddes av professor Johanna Ilmakunnas från Åbo Akademi. Panelisterna Jyrki Hakapää, Miia Ijäs-Idrobo och Kaarle Wirta berättade om hur de hade halkat in på de varierande karriärbananor som de företrädde. Panelen utgjorde en viktig påminnelse om vilka breda färdigheter en doktor i historia besitter, och om att vi inte ska underskatta många av de grundläggande styrkor som vi ofta tar för givna hos oss själva. Till dessa hör bland annat förmågan att lyssna och att skapa förståelse för människor som lever i andra sammanhang än vi själva och förmågan att arbeta med projekt och slutföra dem. Ett annat viktigt budskap var att en fortsatt forskarkarriär efter disputationen inte är den enda vägen till framgång. Det finns mängder av andra branscher där generalister som historiker behövs.

Den andra panelen handlade om historiker som deltagare i samhällliga diskussioner och leddes av professor Laura Kolbe från Helsingfors universitet. Det frågor som togs upp var bland annat vad historikernas roll som samhällliga påverkare är idag, och hur man kan hantera oföväntad negativ kritik på sina egna uttalanden i media. Forskarna Antti Malinen, Kati Parpei och Panu Savolainen delade med sig av sina erfarenheter. De konstaterade att ens egna expertisområden

kan komma att bli relevanta och efterfrågade väldigt plötsligt, och att detta ofta sker med en viss fördröjning. Det kan däremot vara svårt att förutse hurdana reaktioner ens uttalanden eller texter kan få och huruvida samhället är ”redo” att ta emot en viss typ av historiskt kontextualiserande. Panelen betonade även vikten av att inte förminska sig själv som humanist och komma ihåg att sälja sin expertis på lika villkor som forskare från andra discipliner.

I sommarskolans program ingick även arbete i smågrupper, där var och en fick presentera sitt avhandlings- eller forskningstema och ventilerade frågor som man för tillfället kämpar med. Diskussionerna fördes i ett avslappnat format och inbjöd till fri brainstorming, i stället för detaljgranskning av varandras texter. Det var ett lyckat sätt att med låg tröskel få bekanta sig med andras forskning och samtidigt få värdefulla tips av både doktorandkollegor och erfarna forskare.

Att erbjuda möjligheter till nätverkande och knytande av nya, bestående kontakter för framtiden var en av de centrala målsättningarna med sommarskolan. Behovet av kamratstöd bland doktorander är stort och det är varje gång lika skönt att märka hur andra kämpar med samma utmaningar som man själv. Speciellt glädjande var att sommarskolan hade lockat deltagare så brett, från universitet i hela landet. Programmet gick för övrigt utslutande på finska, men i gruppdiskussionerna fungerade det utmärkt att blanda finska och svenska beroende på sammansättningen av deltagarna. Det är alltid lika roligt att få mötas över språkgränserna och skapa kontakter utanför de bubblor man annars ofta tenderar att röra sig i.

Det som jag framför allt tar med mig från dagarna är känslan av hoppfullhet och den positiva anda som rådde under hela evenemanget. I vardagen hör man ofta om utmaningarna med att etablera en forskarkarriär eller med att få annat arbete som nydisputerad, och den ständiga känslan av otillräcklighet kan göra det svårt att våga fantisera om framtiden. Sommarkdagarna lärde mig att skifta perspektiv och våga lita på att jag har de färdigheter som krävs. Laura Kolbes avslutande ord kändes mycket tröstande: ”Det är härligt att vara historiker! Njut!”

*Josefine Sjöberg*